

JULIAN TUWIM – ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA

w wyborze

Wydawnictwa zwarte

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BALCERZAN Edward : **Poezja polska w latach 1939-1965. Cz. 2, Ideologie artystyczne.** – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1988. – **S. 152-165** : *Poetyka stylizacji : „Kwiaty polskie” Tuwima*

Sygnatura : 66115, 93061

Sygnatura : 34435 Filia w Tomaszowie Maz.

BALCERZAN Edward : **Poezja polska w latach 1939-1968.** – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1998. – **S. 46-57**

M. in. formy stylizacji w „Kwiatach Polskich”.

Sygnatura: 84599

BALUCH Alicja : **Książka jest światem : o literaturze dla dzieci małych oraz dla dzieci starszych i nastolatków.** – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", cop. 2005. – **S. 58-61** : *Trochę o magii w literaturze dla dzieci*

M.in o wierszu „Cuda i dziwy” J. Tuwima.

Sygnatura: 94620 W

BALUCH Alicja : **Od ludus do agora : rozważania o książkach dla dzieci i młodzieży i o sposobach lektury, które wiodą od zabawy do poważnej rozmowy o literaturze.** – Kraków : Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2003. – **S. 39-41** : *Liryczne „biedy” budują harmonię tematyczną*

Dotyczy wiersza pt. „Rok i bieda”.

Sygnatura: 90921

BALUCH Alicja : *Tuwim Julian* // W: **Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej** / red. Barbara Tylicka, Grzegorz Leszczyński. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2002. – **S. 400**

Sygnatura : 90528 Czyt.

BARAŃCZAK Stanisław : **Pomyślane przepaście : osiem interpretacji** / postłowie Ireneusz Opacki ; układ i oprac. Jolanta Tambor, Romuald Cudak. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1995. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ISSN 0208-6336 ; 1488)
Zemsta na słowie (Julian Tuwim: Bał w Operze).

Sygnatura: 27493 Filia w Bełchatowie

BARTELSKI Lesław M. : **Polscy pisarze współcześni 1939-1991 : leksykon : informator 1944-1974.** – Wyd. 1 w tej edycji. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1995. – **S. 436-437** : *Tuwim Julian*

Sygnatura: 99821, 82021 Czyt. (Sw 46)

BARTELSKI Lesław M. : **Sylwetki polskich pisarzy współczesnych.** – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1975. – **S. 305-308** : *Julian Tuwim [życie i twórczość]* ; **S. 309-322** : *Obudzony w środku życia [życie i twórczość J. Tuwima po 1918 r.]*

Sygnatura: 29795

Sygnatura: 10769 – 10770 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 18796; 20427 Filia w Radomsku

BIAŁEK Józef Zbigniew : **Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939 : zarys monograficzny.** – Wyd. 2. – Warszawa : WSiP, 1987. – **S. 85-92** : *Sztuka poetycka Juliana Tuwima i Jana Brzechwy*

Sygnatura: 64864 - 64865;
Sygnatura: 24281; 23480; 22815; 22037 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 26726; 24528 – 24529 Filia w Opocznie
Sygnatura: 28658 – 28660 Filia w Radomsku
Sygnatura: 35509; 40233 Filia w Tomaszowie Maz.

BOGUSZ Ewa : **Literatura : niezbędnik licealisty. Cz. 2, Pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, współczesność.** – Rzeszów : "Fosze", 2007. – **S. 161-164** : Julian Tuwim

Krótki rys biograficzny, problematyka twórczości J. Tuwima.

Sygnatura: 96634

BRUSKA Danuta : **Liryka w liceum : odbiór, kompetencje, kontekst kulturowy (badania)** / Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim, 2004. – **S. 269-273** : *Odbiór wiersza Juliana Tuwima „Patriota”*

Sygnatura: 92161

CIEŚLIKOWSKI Jerzy : **Literatura osobna.** – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1985. – **S. 122-128** : *Najbardziej popularny wiersz Tuwima [Lokomotywa]*

Sygnatura: 56782-56783

Sygnatura: 20000 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 27141 Filia w Radomsku

Sygnatura: 32107 – 32109 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 64207 W

DANILEWICZ-ZIELIŃSKA Maria : **Szkice o literaturze emigracyjnej.** – Wrocław ; Warszawa : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. – **S. 157-160** : [Julian Tuwim]

Sygnatura: 74391, 74238, 73673 W

Sygnatura: 26828 Filia w Opocznie

DRABAREK Barbara, FALKOWSKI Jacek, STACHOWICZ Aleksandra : **Język polski : 100 bohaterów lektur** – Warszawa : 2003. – (Poradnik Licealisty). – **S. 344-348** : *Piotr Płaskin (Julian Tuwim „Piotr Płaskin”)*

Sygnatura: 90932

DUNIN Janusz : **W Bi – Ba – Bo i gdzie indziej : o humorze i satyrze z Miasta Łodzi : od Rozbickiego do Tuwima.** – Łódź : Wydawnictwo Łódzkie, 1966. – **S. 69-79**

Sygnatura: 19640, 69680

DYMARA Bronisława : *Fikcja, fantazja i rzeczywistość w zabawach inspirowanych książkami Juliana Tuwima i Kornela Makuszyńskiego* // W: **Dziecko w świecie zabawy : zabawa i radość w literaturze, muzyce i życiu codziennym** / Bronisława Dymara, Alina Górniok-Naglik, Jadwiga Uchyla-Zroski. – Wyd. 1 popr. – Kraków : "Impuls", 2009. – **S. 47-52**

Sygnatura: 97706

EPOKI literackie : wielki leksykon literatury polskiej / Justyna Bajda [i in.]. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2006. – **S. 888** : *Tuwim Julian*

Sygnatura: 93685 Czyt (Sw 65)

EUSTACHIEWICZ Lesław : **Dwudziestolecie 1919-1939.** – Wyd. 2 popr. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1990. – (Biblioteka "Polonistyki" / red. J. Z. Jakubowski). – **S. 84-87 ; S. 310-316**

Sygnatura: 76912, 76913-76916, 70700 74340,

Sygnatura: 35981-35984 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 24278 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 26614 Filia w Opocznie

Sygnatura: 30470-30471, 30260 Filia w Radomsku

FALKOWSKI Stanisław, STĘPIEŃ Paweł : **Ciężkie norwidy czyli Subiektywny przewodnik po literaturze polskiej.** – Warszawa : Świat Książki - Bertelsmann Media, 2009. – **S. 443-460** : *Mieszkanie, dom z ogrodem i ocean wieczności. O poezji Juliana Tuwima*

Sygnatura: 97377W

FRYCIE Stanisław : **Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970. T. 2, Baśń i bajka, poezja, książki dla najmłodszych, utwory sceniczne, grafika, czasopiśmiennictwo, krytyka literacka.** – Wyd. 2. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1990. – **S. 309-310** : [Julian Tuwim – biogram] ; **S. 78-82** : [Poezja satyryczna i groteskowa dla dzieci J. Tuwima]

Sygnatura: 76876-76884, 95801

Sygnatura: 30488-30490 Filia w Radomsku

Sygnatura: 26622-26624, 26322 Filia w Opocznie

Sygnatura: 35511 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 24282; 23440; (z 1988 r.) Filia w Bełchatowie

FRYCIE Stanisław, ZIÓŁKOWSKA-SOBECKA Marta : *Tuwim Julian* // W: **Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży** / Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Wydawnictwo Filii Kieleckiej WSP, 1999. – **S. 377-377**

Sygnatura: 87404 Czyt.

FRYCIE Stanisław, ZIÓŁKOWSKA-SOBECKA Marta, BOJDA Wioletta : *Tuwim Julian* // W: **Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży.** – Wyd. 2 popr. i uzup. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, 2007. – **S. 738-739**

Sygnatura: 95920 Czyt. (Em 93)

GAŁĄZKA Mirosława, MIATKOWSKA Dorota : **Język polski dla maturzystów.** – Wyd. 2, rzut 10. – Łódź : "Piątek Trzynastego" ; Wrocław : "Croma", 2006. – (Seria Klucz). – **S. 307-308** : *Julian Tuwim (1894-1953)*

Krótki rys biograficzny. Krótkie omówienia wierszy: Do krytyków, Wiosna, Rzecz czarnoleska, Mieszkańcy.

Sygnatura: 93689

GAWLIKOWSKA Joanna : **Analizy lektur szkolnych : wybór tekstów źródłowych z ćwiczeniami : poradnik dla licealisty.** – Warszawa : "Agmen", cop. 2001. – (Nowa Matura). – **S. 244-246** : *Analiza utworu Juliana Tuwima: Rzuciłbym to wszystko*

Także tekst wiersza.

Sygnatura: 90102

GAWLIŃSKI Stanisław : *Julian Tuwim – poezja przeciwieństw* // W: **Lektury polonistyczne: dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa. T. 1** / pod red. Ryszarda Nycza i Jerzego Jarzębskiego. T. 1. – Kraków : „Universitas”, 1997. – **S. 111-125**

Julian Tuwim jako: futurysta – klasycysta, witalista – mortalista, nowator poezji – skamandrycki tradycjonalista. Krytycznoliterackie stereotypy i oceny poezji J. Tuwima.

Sygnatura: 85161

GŁOWIŃSKI Michał : **Poetyka Tuwima a polska tradycja literacka.** – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1962. – (Historia i Teoria Literatury : studia / Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich ; 7)

Sygnatura: 16282; 21068 - 21069

Sygnatura: 2615 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 6449 Filia w Radomsku

GRADKOWSKI Henryk : *Analiza wybranych wierszy Juliana Tuwima* // W: **Spotkania maturzysty z poezją miłosną : od starożytności do współczesności** / red. Stanisław Żak. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 1995

Sygnatura: 36612 Filia w Tomaszowie Maz.

GRONCZEWSKI Andrzej : *Obroty „Rzeczy czarnoleskiej” – Julian Tuwim* // W: **Poeci dwudziestolecia międzywojennego. [T.] 2** / pod red. Ireny Maciejewskiej. – Warszawa : Wiedza Powszechna, 1982. – **S. 351-406**

Twórczość J. Tuwima.

Sygnatura: 99481

GRYDZEWSKI Mieczysław : **Listy do Tuwima i Lechonia (1940-1943).** – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1986

Sygnatura: 62819

Sygnatura: 33851 Filia w Tomaszowie Maz.

HISTORIA literatury polskiej w zarysie. T. 2 / red. Marian Stępień, Aleksander Wilkoń ; Uniwersytet Jagielloński. Instytut Filologii Polskiej. – Wyd. 3 poszerz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983. – **S. 102-104** : [Julian Tuwim]
Sygnatura: 47471

HUTNIKIEWICZ Artur : **Portrety i szkice literackie**. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1976. – **S. 205-213**: *O poezji Tuwima*
Sygnatura: 32373; 75232, 79578, 92549
Sygnatura: 19093 Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 11800 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 13357; 12662 Filia w Opocznie
Sygnatura: 19661 Filia w Radomsku

INGLOT Mieczysław : **Między romantyzmem a współczesnością : poezja w szkole – od Adama Mickiewicza do Wisławy Szymborskiej**. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 1996. – **S. 101-106** : *Rola tradycji romantycznej w „Bal w Operze” J. Tuwima*
Sygnatura: 83648

JAKUBOWSKI Jan Zygmunt : **Trwałe przymierza** / wybór i oprac. Jadwiga Jakubowska
Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988. – (Biblioteka Filologii Polskiej. Seria B, Literaturoznawstwo / red. Tadeusz Ulewicz). – **S. 423-427**: *Rodowód i przeobrażenie "sarenki Horacjańskiej" ("Na ulicy" J. Tuwima)*.
Sygnatura: 66985
Sygnatura: 34623; 37250 Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 29025 Filia w Radomsku

JANUSZEWSKI Tomasz : **Słownik pisarzy i lektur dla szkół średnich**. – Warszawa : "Delta W-Z", [1995]. – **S. 303-305** : *Tuwim Julian [twórczość]*
Sygnatura: 84712 Czyt., 99328
Sygnatura: 26977 c Filia w Opocznie

JASKÓŁOWA Ewa : **Przełom antymodernistyczny – Skamander // W: Jaskółowa Ewa, Opacka Anna : Prądy i konwencje w poezji : konspekty lekcji dla szkół średnich**. – Wyd. 2. – Kraków : "Od nowa", 1996. – **S. 81-86**
Dotyczy wiersza pt. „Patriota”.
Sygnatura: 83605

KAMIŃSKI Leszek : **Leksykon dzieł literackich**. – Warszawa : "Panda", [1996]. – **S. 18-19** : *Bał w Operze* ; **S. 47** : *Czyhanie na Pana Boga* ; **S. 143-144** : *Kwiaty polskie*
Sygnatura: 82665 Czyt. (Sw 47)

KANIEWSKA Bogumiła, LEGEZYŃSKA Anna, ŚLIWIŃSKI Piotr : **Literatura polska XX wieku**. – Poznań : Wydawnictwo Poznańskie, 2005. – **S. 67-75** : *Dlaczego Julian Tuwim napisał „Bal w Operze?”*
Sygnatura: 94947
Sygnatura: 28616 Filia w Opocznie

KOWALCZYKOWA Alina : **Programy i spory literackie w dwudziestoleciu 1918-1939**. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1978. – **S. 30-32** : [„Wiosna” Tuwima]
Sygnatura: 38554, 93730
Sygnatura: 22505, 22540 Filia w Tomaszowie Maz.

KOWALCZYKOWA Alina : **Wojenne wiersze emigrantów (wrzesień 1939 – czerwiec 1940) // W: Polskie środowiska twórcze na emigracji we Francji : wrzesień 1939 - czerwiec 1940** : [praca zbiorowa] / pod red. Michała Tymowskiego. – Warszawa : Polska Fundacja Kościuszkowska, 1995. – **S. 137-149**
Sygnatura: 81542

KRZEMIŃSKA Wanda : **Literatura dla dzieci i młodzieży : zarys dziejów**. – Wyd. 2. – Warszawa : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 1963. – **S. 167-168**
Twórczość J. Tuwima dla dzieci, m. in. o „Słoniu Trąbalskim”, „Lokomotywie”.
Sygnatura: 35986
Sygnatura: 35985 W
Sygnatura: 4687 Filia w Opocznie
Sygnatura: 7096 Filia w Radomsku

KRZYŻANOWSKI Julian : **W kręgu wielkich realistów**. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1962. – (Biblioteka Studiów Literackich / red. Henryk Markiewicz). – **S. 353-385** : *Pegaz dęba w krainie nauki (gawęda o Julianie Tuwimie)*

Sygnatura: 42688-42689, 75190, 16316

Sygnatura: 6288 Filia w Radomsku

KUNCEWICZ Piotr : **Agonia i nadzieja. T. 2, Literatura polska od 1939**. – Warszawa : "BGW", cop. 1993. – **S. 23-27** : [Julian Tuwim]

Sygnatura: 76235, 76236 W

KUNCEWICZ Piotr : **Leksykon polskich pisarzy współczesnych. T. 2, N-Ż**. – Warszawa : "Graf-Punkt", cop. 1995. – **S. 366-368** : *Julian Tuwim [twórczość]*

Sygnatura: 79438 W, 79280 Czyt. (Sw 42/2)

KWIATKOWSKI Jerzy : **Literatura Dwudziestolecia**. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1990. – (Dzieje Literatury Polskiej : synteza uniwersytecka / red. Jerzy Ziomek ; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich). – **S. 42-45 ; S. 50-53 ; S. 87-89 ; S. 97-99 ; S. 128-130 ; S. 139-141**

M.in. o twórczości J. Tuwima.

Sygnatura: 73188

Sygnatura: 26336 Filia w Opocznie

Sygnatura: 35531 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 30191 Filia w Radomsku

LAM Andrzej : **Polska awangarda poetycka : programy lat 1917-1923. T. 1, Instynkt i ład**. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1969. – **S. 73-75**

O współpracy J. Tuwima z pismem artystycznej młodzieży akademickiej „Pro Arte et Studio”.

Sygnatura: 71324, 24683, 36806 W

LEGEŻYŃSKA Anna : **Dom i poetycka bezdomność w liryce współczesnej**. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996. – **S. 28-31** : *Dom metaforyczny*

Dom metaforyczny w poezji J. Tuwima.

Sygnatura: 81980

LITERATURA, wiedza o kulturze / [przew. kom. red. Andrzej Z. Makowiecki] ; aut. Włodzimierz Appel. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2006. – (Encyklopedia Szkolna). – **S. 847-848** : *Tuwim Julian [twórczość]*

Sygnatura: 94536 Czyt. (Em 92)

ŁAZARCZYK Bohdan : **Sztuka translatorska Juliana Tuwima**. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1979

Sygnatura: 40835

Sygnatura: 23429 Filia w Radomsku

Sygnatura: 24959-24960 Filia w Tomaszowie Maz.

MACIĄG Włodzimierz : [Julian Tuwim – mistrzostwo słowa poetyckiego, „Kwiaty polskie” poemat dygresyjny] // W: **Zarys dziejów literatury polskiej** / napisał cz. I i II (od początków do 1918 r.) Juliusz Kleiner ; napisał cz. III (1918-1966) Włodzimierz Maciąg. – Wyd. 4. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1985. – **S. 484-486**

Sygnatura: 56778

MAKOWIECKA Marta, PAWŁOWSKI Mariusz : **Nowa matura : język polski : poezja : interpretacje**. – Warszawa : "Świat Książki" : Bertelsmann Media, 2006. – **S. 157-159** : Prośba o piosenkę ; **S. 160-163** : *Wspomnienie [jeden z najpiękniejszych liryków w poezji polskiej]*

Sygnatura: 94075

MAKOWIECKA Marta, PAWŁOWSKI Mariusz : **Przewodnik po epokach : literatura polska i obca, filozofia, sztuka. "[T.] 2, Od romantyzmu do współczesności : literatura polska i obca, filozofia, sztuka**. – Warszawa : "Świat Książki", 2005. – (Nie tylko dla Maturzystów). – **S. 269-274** : *Julian Tuwim (1894-1953)*

Omówienie wierszy: Do krytyków, Prośba o piosenkę, Pogrzeb Prezydenta Naruszewicza, Mieszkańcy.

Sygnatura: 93599

MAŁY słownik literatury dla dzieci i młodzieży / red. Krystyna Kuliczowska, Irena Słońska
Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1964. – **S. 324-326**

Dot. utworów: Cuda i dziwy, Lokomotywa, Pan Maluśkiewicz i wieloryb, Słoń Trąbalski, Wiersze dla dzieci (wyd. 1 z 1954 r.), Zosia Samosia i inne wierszyki.

Sygnatura: 42632 W, 18247 Czyt.

Sygnatura: 7561 Filia w Tomaszowie Maz.

MARX JAN : **Skamandryci : Julian Tuwim, Kazimierz Wierzyński, Jarosław Iwaszkiewicz, Antoni Słonimski, Jan Lechoń, Stanisław Baliński.** – Warszawa : "Alfa", 1993

Sygnatura: 24428 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 30571 Filia w Radomsku

Sygnatura: 36269 Filia w Tomaszowie Maz.

MATOSZKO-CZWALIŃSKA Jadwiga : **Szkolny słownik tematów literackich.** – Wyd. 5 poszerz. – Białystok : "Printex", 2003. – **S. 148-149** : Julian Tuwim „Mieszkańcy”, W. Broniewski „Ulica Miła” [motyw miasta] ; **S. 194-195** : J. Tuwim – wiersze [motyw miłości do ojczyzny] ; **S. 225-226** : J. Tuwim – wiersze [motyw poety i poezji]

Sygnatura: 97762 Czyt.

MATUSZEWSKI Ryszard : **Literatura na przełomie.** – Warszawa : „Czytelnik”, 1951. – **S. 66-78** : *Próba epiki*

Dotyczy poematu „Kwiaty polskie”.

Sygnatura: 79311

MATUSZEWSKI Ryszard : **Literatura polska 1939-1991.** – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1992. – **S. 226-228** : Julian Tuwim (1894-1953)

Sygnatura: 75297, 74566 W

Sygnatura: 26546 Filia w Opocznie

MATUSZEWSKI Ryszard : **Powroty i pożegnania.** – Warszawa : "Czytelnik", 1987. –**S. 7-158** : *Poeta rzeczy ostatecznych i rzeczy pierwszych (o recepcji twórczości Juliana Tuwima)*

Sygnatura: 64426

Sygnatura: 34221 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 21934 Filia w Bełchatowie

MATUSZEWSKI Ryszard : *Tuwim Julian // W;* **Literatura polska XX wieku : przewodnik encyklopedyczny. T. 2, P-Ż** / red. nauk. Artur Hutnikiewicz, Andrzej Lam. – Wyd. 1 popr. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000. – **S. 240-241**

Sygnatura: 89151 Czyt (Sw 52/2)

MATUSZEWSKI Ryszard : *Tuwim Julian // W;* **Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny. T. 2, N-Ż** / [przew. kom. red. Julian Krzyżanowski] Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1985. – **S. 506-507**

Sygnatura: 56740 W (Sw 38/2)

MATUSZEWSKI Ryszard : **Z bliska : szkice literackie.** – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1981. – **S. 21-30** : *Tuwim*

Sygnatura: 47074, 99471

MATYWIECKI Piotr : *Bibliografia // W;* **Literatura polska w okresie międzywojennym. T. 2** / zespół red. Jerzy Kądziela, Jerzy Kwiatkowski, Irena Wyczańska. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1979. – (Obraz Literatury Polskiej XIX i XX Wieku / red. Kazimierz Wyka, Henryk Markiewicz, Irena Wyczyńska ; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich ; Seria 6). – **S. 230-237**

Twórczość (pierwodruki książkowe i ważniejsze pozycje w czasopismach, wydania zbiorowe, wybory, korespondencja, ważniejsze przekłady, najważniejsze adaptacje i prace redakcyjne). Opracowania (materiały bibliograficzne, najważniejsze sądy krytyczne, prace o poszczególnych utworach i problemach, prace syntetyczne, ważniejsze recenzje, opracowania bibliograficzne).

Sygnatura: 39955, 60266, 39956 W

Sygnatura: 23866-23868 Filia w Tomaszowie Maz.

MATYWIECKI Piotr : **Twarz Tuwima.** – Warszawa : Wydawnictwo W.A.B., 2007

Sygnatura: 100702

Sygnatura: 29281 Filia w Opocznie

MILSKA Anna : **Pisarze polscy : wybór sylwetek (1543-1970).** – Wyd. 8. – Warszawa : Instytut Wydawniczy CRZZ, 1975. – **S. 325-332** : *Julian Tuwim*

Sygnatura: 31323, 68968

MIŁKOWSKI Tomasz, TERMER Janusz : **Leksykon dzieł i tematów literatury polskiej dla szkół podstawowych i średnich**. – Warszawa : "Książka i Wiedza", 1998. – **S. 504** : Bal w operze ; **S. 505** : Kwiaty polskie ; **S. 505-506** : Poezje
Sygnatura: 84164 Czyt.

MIŁKOWSKI Tomasz, TERMER Janusz : **Słownik pisarzy i lektur dla gimnazjów**. – Warszawa : "Delta W-Z", [2000]. – **S. 266-268** : Tuwim Julian [twórczość]
Sygnatura: 86946 Czyt.

MIŁOSZ Czesław : **Historia literatury polskiej do roku 1939** / przeł. [z ang.] Maria Tarnowska
Kraków : "Znak", 1993. – **S. 445-448** : Julian Tuwim (1894-1953)
Sygnatura: 76551, 76552, 76207 W
Sygnatura: 36047 Filia w Tomaszowie Maz.

MOKŁYCJA Maria : **Typologia ukraińskiego i polskiego modernizmu : twórczość Eugeniusza Małaniuka i Juliana Tuwima** // W: **Polska w literaturze ukraińskiej - Ukraina w literaturze polskiej : materiały z sesji naukowej zorganizowanej w dniu 10-11 czerwca 2002 r.** / red. Stanisław Frycie ; Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej . – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, 2003. – **S. 21-29**
Sygnatura: 91319

NASIŁOWSKA Anna : **Trzydziestolecie 1914-1944**. – Wyd. 4. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. – (Mała Historia Literatury Polskiej / red. nauk. Alina Brodzka, Elżbieta Sarnowska-Temeriusz ; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich). – **S. 12-16** : Młoda poezja w młodym państwie [m.in. o „Wiośnie” Juliana Tuwima] ; **S. 51-56** : Skamandryci i satelici [m.in. o twórczości J. Tuwima] ; **S. 181-185** : Emigracyjni wieszczowie [m. in. o „Kwiatach polskich” J. Tuwima]
Sygnatura: 93240

NAWARECKI Aleksander : **Rzeczy i marzenia : studia o wyobraźni poetyckiej skamandrytów**. – Katowice : „Śląsk”, 1993. – **S. 71-98** : Od harfy do megafonu : muzyka w poezji Juliana Tuwima ; **S. 159-165** : Postscriptum: „Kwiaty polskie”, graty polskie
Sygnatura: 77272

NEUGER Leonard : **Juliana Tuwima „De Revolutionibus” : propozycje interpretacyjne „Balu w Operze”** // W: **Lektury polonistyczne : dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa. T. 2** / red. Ryszard Nycz. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", cop. 1999. – **S. 266-288**
Sygnatura: 86168, 85985

NEUGER Leonard : **Pomysły do interpretacji : studia i szkice o literaturze polskiej**. – Kraków : Oficyna Literacka, 1997. – **S. 37-56** : Juliana Tuwima „De Revolutionibus” : propozycje interpretacyjne „Balu w Operze”
Sygnatura: 87080
Sygnatura: 32087 Filia w Radomsku

NOWY słownik literatury dla dzieci i młodzieży : pisarze, książki, serie, ilustratorzy, przegląd bibliograficzny / red. Krystyna Kuliczowska, Barbara Tylicka. – Wyd. 2. – Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1984. – **S. 356-357** : [Tuwim Julian]
Sygnatura: 50284 W, 50285 P
Sygnatura: 18816 P Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 26154-CZT Filia w Radomsku

O POETACH i pisarzach inaczej / Jolanta Borkowska [i in.]. – Płock : "Korepetytor", 1997. – **S. 241-246** : Julian Tuwim
Sygnatura: 84426

OPACKI Ireneusz : **Poetyckie dialogi z kontekstem : szkice o poezji XX wieku**. – [Katowice] : „Śląsk”, cop. 1979. – **S. 225-253** : Mówione rytmem : o „Zadymce” J. Tuwima
Sygnatura: 72842
Sygnatura: 24393-24394 Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 15428 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 23254; 23092 Filia w Radomsku

PORADECKI JERZY : **Prorocy i sztuki mistrze : eseje o poezji polskiej XX wieku**. – Warszawa ; Łódź : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1999. – **S. 104-118** : *Julian Tuwim - wtajemniczony słowożerca* ; **S. 119-131** : *Pokoje umebłowane Juliana Tuwima [dom, rodzina w twórczości poety]*
Sygnatura: 85997

PIETRZYK Dariusz, RYCHLIICKI Robert, MARZEC Anna : **Opracowania lektur i wierszy : liceum, [technikum]**. – Kraków : "Greg", [2007]. – **S. 392-396** : *Julian Tuwim*
Krótki rys biograficzny oraz omówienie wierszy: (Życie?---), Do krytyków, Prośba o piosenkę, Pogrzeb Prezydenta Naruszewicza, Do prostego człowieka, Mieszkańcy, Do losu.
Sygnatura: 101928, 96590

PYSZNY Joanna, ZAWADA Andrzej : **Literatura XX wieku**. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 1999. – **S. 206-207** : *Tuwim Julian*
Sygnatura: 85290 Czyt. (Sw 48)

RATAJCZAK Józef : **Julian Tuwim**. – Poznań : "Rebis", 1995
Sygnatura: 27232 Filia w Opcznie

RATAJSKA Krystyna : **Kraj młodości szczęśliwy : śladami Juliana Tuwima po Łodzi i Inowłodzu**. – Łódź : "Literatura", cop. 2002.
Sygnatura: Filia w Tomaszowie Maz.

RYMKIEWICZ Jarosław Marek : *Julian Tuwim* // W: **Literatura polska 1918-1975. T. 1, 1918-1932** / red. nauk. Alina Brodzka, Helena Zaworska, Stefan Żółkiewski. – Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1975. – (Z Prac Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk). – **S. 292-298**
Sygnatura: 59214, 35181 W
Sygnatura: 18645, 20489, 18730, 18649, 18647 Filia w Tomaszowie Maz.

RYMKIEWICZ Jarosław Marek : *Klasycyzm Juliana Tuwima* // W: **Literatura polska 1918-1975. T. 1, 1918-1932** / red. nauk. Alina Brodzka, Helena Zaworska, Stefan Żółkiewski. – Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1975. – (Z Prac Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk). – **S. 329-333**
Sygnatura: 59214, 35181 W
Sygnatura: 18645, 20489, 18730, 18649, 18647 Filia w Tomaszowie Maz.

SANDAUER Artur : **O sytuacji pisarza polskiego pochodzenia żydowskiego w XX wieku : (rzecz, którą nie ja powinienem być napisać...)**. – Warszawa : "Czytelnik", 1982. – **S. 26-30** : *Julian Tuwim, czyli Żyd - allosemita*
Sygnatura: 45802
Sygnatura: 18141-18142 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 29066 Filia w Tomaszowie Maz.

SANDAUER Artur : **Poeci trzech pokoleń**. – Wyd. 4 rozsz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973. – **S. 23-47** : *Julian Tuwim*
Sygnatura: 28043, 75101 ;
Sygnatura: 80245-80246; 20559 (wyd. 3 z 1966 r.)
Sygnatura: 36711-36712; 22417-22418 (wyd. 2 uzup. z 1962 r.)
Sygnatura: 9298 (wyd. 4 rozsz. z 1973 r.) Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 7812 (wyd. 3 z 1966 r.) Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 4080 (wyd. 2 uzup. z 1962 r.) Filia w Opcznie
Sygnatura: 10196 (wyd. 4 uzup. z 1973 r.) Filia w Opcznie
Sygnatura: 16547 (wyd. 4 rozsz. z 1973 r.) Filia w Radomsku
Sygnatura: 6422; 6203 (wyd. 2 uzup. z 1962 r.) Filia w Radomsku

SANDAUER Artur : **Poeci czterech pokoleń**. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1977. – **S. 43-63** : *Julian Tuwim* ; **S. 64-83** : *O człowieku, który był diabłem (Julian Tuwim po raz wtóry)*
Twórczość J. Tuwima. J. Tuwim jako Żyd – Polak, kabareciarz – metafizyk, witalista – moralista.
Sygnatura: 68265, 75794, 37863 W
Sygnatura: 13944 – 13945 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 21783 Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 21471 Filia w Radomsku

SANDAUER Artur : **Samobójstwo Mitrydatesa : eseje**. – Warszawa : "Czytelnik", 1968. – **S.41-67** : *O człowieku, który był diabłem*
Julian Tuwim jako Żyd – Polak, kabareciarz – metafizyk, witalista – moralista.
Sygnatura: 81236; 23483; 36645;

SAWICKA Jadwiga : **"Filozofia słowa" Juliana Tuwima** / Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich : Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1975. – (Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, ISSN 0084-4411 [od 1979 r.]; T. 40)

Sygnatura: 69704, 30795

Sygnatura: 18290 Filia w Radomsku

SAWICKA Jadwiga: **Julian Tuwim**. – Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1986

Książka zawiera również bibliografię twórczości J. Tuwima oraz kalendarz życia i twórczości J. Tuwima.

Sygnatura: 59917

Sygnatura: 20984 – 20985 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 23470 Filia w Opocznie

Sygnatura: 27766 Filia w Radomsku

SAWICKA Jadwiga : *Julian Tuwim (1894-1953)* // W: **Literatura polska w okresie międzywojennym. T. 2** / zespół red. Jerzy Kądziera, Jerzy Kwiatkowski, Irena Wyczańska. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1979. – (Obraz Literatury Polskiej XIX i XX Wieku / red. Kazimierz Wyka, Henryk Markiewicz, Irena Wyczańska ; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich ; Seria 6). – **S. 205-229**

Sygnatura: 39955, 60266, 39956 W

Sygnatura: 23866-23868 Filia w Tomaszowie Maz.

SINIELNIKOFF Roxana : **Ze studiów nad językiem Juliana Tuwima**. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1968

Sygnatura: 6478 Filia w Bełchatowie

SKAMANDER. T. 3, Studia o poezji Juliana Tuwima / red. Ireneusz Opacki. –

Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1982. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach ; nr 502)

Zawiera:

Makles Tadeusz : Człowiek „rusoistyczny” i jego ojczyzny, s. 7-43;

Tokarz Bożena : Mit rzeczywistości w poezji Tuwima, s. 46-75;

Kowalczykowi Alina : Jak Tuwim swój młodzieńczy wizerunek korygował, s. 78-85;

Nawarecki Aleksander : Ewolucja motywu muzycznego w poezji Tuwima, s. 87-110;

Węgrzyniakowa Anna : Echa piosenki legionowej w twórczości Tuwima, s. 113-132;

Stępień Tomasz : Z czego „zrobiony” był Bal w Operze (kabaretowe konteksty poematu Juliana Tuwima), s. 135-153;

Neuger Leonard : Juliana Tuwima „De revolutionibus” (propozycje interpretacyjne „Balu w Operze”), s. 156-173.

Sygnatura: 46345

Sygnatura: 29279 Filia w Tomaszowie Maz.

SŁOWNIK poezji : szkoła podstawowa : podmiot liryczny, temat i treść wiersza, budowa i środki stylistyczne / [oprac. haseł Barbara Włodarczyk i in.]. – Kraków : "Greg", 2004. – **S. 22-23** : *Brzózka kwietniowa* ; **S. 58-60** : *Dwa wiatry* ; **S. 70-71** : *Figielek* ; **S. 73-74** : *Gałąż* ; **S. 80-82** : *Gorące mleko* ; **S. 99-100** : *Kapuśniaczek* ; **S. 181-182** : *Mowa ptaków* ; **S. 183** : *Mróz* ; **S. 276** : *Ptasie radio* ; **S. 295-296** : *Rwanie bzu* ; **S. 318-320** : *Strofy o późnym lecie* ; **S. 352-353** : *Tuwim Julian [rys biograficzny i twórczość]*

Sygnatura: 93237 Czyt.

SŁOWNIK lektur dla liceum / red. Henryk Sułek. – Kraków : "Zielona Sowa", cop. 2006. – **S. 310-311** : *Kwiaty polskie* ; **S. 602-603** : *Julian Tuwim [życie i twórczość]*

Sygnatura: 94646 Czyt.

STĘPIEŃ Marian : **Pięćdziesiąt lat literatury polskiej (1939-1989) : wprowadzenie**. – Kraków : "Impuls" : "Text", 1996. – **S. 49** : *[Julian Tuwim]*

Sygnatura: 81861

STRADECKI Janusz : **Julian Tuwim : bibliografia**. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1959

Sygnatura: 80144

Sygnatura: 10577 Czyt.

Sygnatura: 3307 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 4718 2853 c Filia w Opocznie

Sygnatura: 4631 Filia w Radomsku

STRADECKI Janusz : *Julian Tuwim : bibliografia personalna* // W: **Literatura polska 1918-1975. T. 2, 1933-1944** / red. nauk. Alina Brodzka, Stefan Żółkiewski ; [aut. Małgorzata Baranowska i in.]. –

- Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1993. – (Z Prac Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk).
– **S. 1013-1014**
Sygnatura: 77922-77923, 77848 W
- STRADECKI Janusz : ***O Julianie Tuwimie 1894-1953 : poradnik bibliograficzny*** / Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 1964
Sygnatura: 5489 Filia w Opocznie
- STRADECKI Janusz : ***O Julianie Tuwimie 1894-1953 : poradnik bibliograficzny*** / Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. – Wyd. 2 rozszerz. i uzup. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 1969.
Sygnatura: 4899 B - 4900 B
Sygnatura: 12672 Filia w Radomsku
- STRADECKI Janusz : ***W kręgu Skamandra***. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1977
Sygnatura: 68954
Sygnatura: 20521-20523 Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 12771 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 20744 Filia w Radomsku
- SZAŁAGAN Alicja : *Tuwim Julian* // W: ***Współcześni polscy pisarze i badacze literatury : słownik biobibliograficzny. T. 8, Ste-V*** / oprac. zespół pod red. Jadwigi Czachowskiej, Alicji Szałagan . - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2003. – **S. 385-405**
Sygnatura: 92620 Czyt. (Sw 27/8)
- SZTACHELSKA Jolanta : *Tuwim Julian* // W: ***Słownik poetów polskich*** / aut. hasel Dariusz Kulesza i in. ; red. nauk. Jolanta Sztachelska. – Białystok : "Łuk", cop. 1997. – **S. 258**
Sygnatura: 83294 Czyt. (Sw 36)
- ŚWIĘCH Jerzy : ***Literatura polska w latach II wojny światowej*** / Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1997. – **S. 355-357** : [*Kwiaty polskie*]
Sygnatura: 82814, 84413 W
- TARNOGÓRSKA Maria : ***Poemat międzywojenny : studium z poetyki historycznej gatunku***. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1997. – (Z Prac Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego / przew. Rady Red. Jan Łukasiewicz). – **S. 238-240** : [*Bal w Operze*]
Sygnatura: 85461
Sygnatura: 27362 Filia w Opocznie
- TOKARZ Bożena : ***Mit literacki : od mitu rzeczywistości do zmiany substancji poetyckiej***. – Katowice : "Śląsk", 1983. – **S. 16-52** : *Mit rzeczywistości w poezji Tuwima*
Sygnatura: 48855
Sygnatura: 18664 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 30181 Filia w Tomaszowie Maz.
- TOMKOWSKI Jan : ***Literatura polska*** / pomysł, tekst i układ Jan Tomkowski. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1993. – **S. 255** : *Julian Tuwim (1894-1953)*
J. Tuwim - wczesna twórczość, twórczość okresu dojrzałego.
Sygnatura: 77547
Sygnatura: 76599 Czyt. (Sw 40)
- TUWIM Irena : ***Łódzkie pory roku***. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1956
Sygnatura: 71729
Sygnatura: 24209 Filia w Tomaszowie Maz.
- TYLICKA Barbara : ***Bohaterowie naszych książek : przewodnik po literaturze dla dzieci i młodzieży***. – Łódź : "Literatura", cop. 1999. – **S. 249-250** : *Zosia Samosia*
Sygnatura: 86365 Czyt. (Em 76)
Sygnatura: 39028 P Filia w Tomaszowie Maz,
Sygnatura: 26597 Filia w Bełchatowie
- URBANEK Mariusz : ***Tuwim***. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2004. – (A to Polska Właśnie)
Sygnatura: 28753 Filia w Bełchatowie

URBANOWSKI Maciej : *Tuwim Julian* // W: **Słownik pisarzy polskich** / aut. hasel Elwira Buszewicz i in. ; red. Arkadiusz Latusek. – Kraków : "Zielona Sowa", 2003. – **S. 508-509**

Sygnatura: 90305 Czyt. (Sw 59)

Sygnatura: 42046 P Filia w Tomaszowie Maz.

VADEMECUM maturzysty : język polski 2 : literatura w motywach / [aut.] Małgorzata Nowakowska [i in.]. – Warszawa : "Lynx-SFT", 1999. – **S. 190-191** : *Julian Tuwim „Mieszkańcy” [motyw miasta]* ; **S. 261- 266** : *Julian Tuwim „Wybór wierszy” [Sitowie, Trawa, Słowisień, To było tak... - motyw przyrody]*

Sygnatura: 93285

WAKSMUND Ryszard : **Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej : tematy – gatunki – konteksty**. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2000. – **S. 281-284**

M. in. o J. Tuwimie.

Sygnatura: 90905

Sygnatura: 27567 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 33520 Filia w Radomsku

WĘGRZYŃIAKOWA Anna : *Julian Tuwim* // W: **Literatura emigracyjna 1939-1989. T. 1** / kom. red. Józef Garliński. – Katowice : "Śląsk", 1994. – (Z Prac Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego). – **S. 66-72**

Sygnatura: 79168

WĘGRZYŃIAKOWA Anna : *Julian Tuwim "Z wierszy o państwie"* // W: **Literatura i historia : interpretacje** / pod red. Tadeusza Bujnickiego i Ireneusza Opackiego. Warszawa ; Kraków : Państwowe Wydawnictwo Naukowe ; Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1982. – **S. 23-43**

Sygnatura: 29941 Filia w Tomaszowie Maz.

WĘGRZYŃIAKOWA Anna : *Satyra polityczna Juliana Tuwima* // W: **Studia skamandryckie i inne** / red. Ireneusz Opacki, Tomasz Stępień. – Katowice : Uniwersytet Śląski, 1985. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach ; nr 676). – **S. 9-31**

Sygnatura: 56638

Sygnatura: 31936 Filia w Tomaszowie Maz.

WEINTRAUB Wiktor : **Od Reja do Boya**. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1977. – **S. 386-399** : *Pierwszy w Polsce futurysta*

Sygnatura: 72794

Sygnatura: 21791 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 13928-13929 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 21671-21672 Filia w Radomsku

WSPOMNIENIA o Julianie Tuwimie / red. Wanda Jedlicka [i in.]. – Warszawa : "Czytelnik", 1963

Sygnatura: 17263 - 17264

Sygnatura: 4663 Filia w Opocznie

Sygnatura: 6895 Filia w Radomsku

WYKA Marta : *Poezja Juliana Tuwima* // W: **Autorzy naszych lektur : szkice o pisarzach współczesnych** / red. Włodzimierz Maciąg. – Wyd. 4 zm. – Wrocław [i in.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1987. – **S. 16-27**

Sygnatura: 61428-61429

Sygnatura: 33533-33534 Filia w Tomaszowie Maz.

WYKA Kazimierz : **Rzecz wyobraźni**. – Wyd. 2 rozsz. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1977. – **S. 82-88** : *Drzewo poezji polskiej [dot. twórczości J. Tuwima]* ; **S. 89-103** : *Rzecz czarnolesska* ; **S. 104-124** : *Bukiet z całej epoki [dot. „Kwiatów polskich”]* ; **S. 241-258** : *Z lawy metafor [m.in. o J. Tuwimie]* ;

Sygnatura: 37876; 75168;

Sygnatura: 21798 Filia w Tomaszowie Maz.

Sygnatura: 13927 Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 21462 Filia w Radomsku

Sygnatura: 36085 – 36088 (wyd. z 1959 r.)

Sygnatura: 2094 (wyd. z 1959 r.) Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 13927 (wyd. z 1977 r.) Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 2829 (1959 r.) Filia w Opocznie

Sygnatura: 4637 (wyd. z 1959 r.) Filia w Radomsku

Z TYSIĄCEM serdeczności : korespondencja z lat 1911-1953 / Leopold Staff, Julian Tuwim ; oprac. Tadeusz Januszewski, Irena Maciejewska, Janusz Stradecki. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1974.

Sygnatura: 28548

Sygnatura: Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 17545 Filia w Radomsku

ZAWODZIŃSKI Karol Wiktor : **Wśród poetów** / oprac. Wanda Achremowiczowa; wstęp Jerzy Kwiatkowski Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1964. – (Biblioteka Studiów Literackich / red. Henryk Markiewicz). – **S. 239-247** : *Pod auspicjami Kochanowskiego i Norwida [dot. „Rzeczy czarnoleskiej]* ; **S. 248-249** : [*„Biblia cygańska” Juliana Tuwima*] ; **S. 250-252** : [*„Jarmark rymów” Juliana Tuwima*] ; **S. 253-256** : [*„Treść gorejąca” Juliana Tuwima*]

Sygnatura: 17782, 36124

ZAWORSKA Helena : *Skamander w latach trzydziestych. Julian Tuwim* // W: **Literatura polska 1918-1975. T. 2, 1933-1944** / red. nauk. Alina Brodzka, Stefan Żółkiewski ; [aut. Małgorzata Baranowska i in.]. – Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1993. – (Z Prac Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk). – **S. 403-411**

Sygnatura: 77922-77923, 77848 W

ZIÓŁEK Agnieszka : *Julian Tuwim* // W: **Leksykon lektur szkolnych** / [red. Bożena Dembińska]. – Wrocław : "Europa", 2005. – **S. 459-467**

Krótki rys biograficzny. Charakterystyka twórczości i filozofii. Problemy, tematy, motywy, język i styl. Analiza wybranych utworów: Do prostego człowieka, Sitowie, Odyseusz, Bal w operze, Kwiaty polskie.

Sygnatura: 92877 Czyt. (Em 85)

Artykuły z czasopism

(Artykuły dostępne w Czytelni Biblioteki Pedagogicznej i/lub Jej Filiach)

BALCERZAN Edward : „Kwiaty polskie” – arcydzieło stylizacji // **Odra. – 1987, nr 6, s. 47-55**

BALUCH Alicja : *Liryczne „biedy” w wierszach dla dzieci Juliana Tuwima* // **Wychowanie w Przedszkolu. – 1999, nr 1, s. 12-13**

BALUCH Jacek : *O tłumaczeniu „Lokomotywy” na czeski* // **Polonistyka. – 2012, nr 1, s. 14-21**
Artykuł zawiera przekład.

BORYS Władysława : *Odkrywanie piękna „Lokomotywy”* // **Życie Szkoły. – 1988, nr 11, s. 624-637**

CHRZĄSTOWSKA Bożena, WYSŁOUCH Seweryna : *Bokser jako zbawca?* // **Polonistyka. – 2006, nr 4, s. 49-50**

Dotyczy wiersza Juliana Tuwima "Apokalipsa".

DENIS Danuta, MIKOŁAJCZAK Agnieszka : *Utwory Juliana Tuwima w opracowaniach metodycznych. Zestawienie bibliograficzne* // **Poradnik Bibliotekarza. – 1995, nr 7/8, s. 45-48**

DOROSZ Beata : *Julian Tuwim : [bibliografia analityczna podmiotowo – przedmiotowa]* // **Poradnik Bibliotekarza. – 1984, nr 2, s. 53-58**

DUZINKIEWICZ Albert : *„Pracowita pszczołka” i kalendarze* // **Teksty Drugie. – 2000, nr 1/2, s. 189-208**

Parodie Antoniego Słonimskiego i Juliana Tuwima wydawnictw kalendarzowych.

DYLO Andrzej : *Moje dzieciństwo z Tuwimem* // **Przegląd Edukacyjny. – 2007, nr 1, s. 7-8**
Związki Juliana Tuwima z Inowłodzem.

Galopem z miejsca // **Poznaj Swój Kraj. – 1998, nr 9, s. 16**
Życie Juliana Tuwima w Łodzi.

- GAŁUSZKIEWICZ Edyta, WAWRZYN Joanna : *Bawmy się wierszami dla dzieci Juliana Tuwima* // **Nauczanie Początkowe. – 2002/2003, nr 2, s. 40-45**
- GÓRNY Ewa : *Gatunek i styl : poezja* // **Cogito. – 2004, nr 18, s. 86-87**
Omówienie wiersza J. Tuwima "Hymn librecisty".
- GÓRZAŃSKI Jerzy : *Bryk Pegaza* // **Literatura. – 1987, nr 4, s. 51**
- GRADKOWSKI Henryk : *Intertekstualne czytanie Tuwima* // **Język Polski w Szkole Średniej. – 1997/1998, z. 4, s. 30-40**
- GRADKOWSKI Henryk : *Poeci II Rzeczypospolitej wobec tradycji romantycznej – cz. II (W. Broniewski, J. Tuwim, J. Czechowicz)* // **Język Polski w Szkole Średniej. – 1994/1995, z. 4, s. 5-15**
- GRIMSTAD Knut Andreas : *Polsko-żydowskie gry kabaretowe, czyli Juliana Tuwima próba akulturacji* // **Teksty Drugie. – 2009, nr 3, s. 47-62**
- KEMPA Andrzej : *Świat ksiązek Juliana Tuwima. W setną rocznicę urodzin poety* // **Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 9, s. 35-37**
- KOZŁOWSKA : *Rzeczy atakują – "Meble" J. Tuwima i "Ukrzesłowanie I" A. Wróblewskiego* // **Polonistyka. – 2011, nr 6, s. 32-37**
Przedwojenna twórczość kabaretowa Juliana Tuwima źródłem wprowadzania żydowskości na scenę.
- KEMPA Andrzej : *Świat ksiązek Juliana Tuwima : w setną rocznicę urodzin poety* // **Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 9, s. 35-37**
- KOWALCZYKÓWNA Jolanta : *Mag słowa* // **Biblioteka w Szkole. – 1994, nr 10, s. 1- 2**
- KRASOŃ Katarzyna : *Śmiechu warte, czyli o poezji Brzechwy i Tuwima dla dzieci* // **Guliwer. – 1995, nr 5, s. 6-9**
- KRAWCZYK Alicja Maria: *Zacząć od słowa : u źródeł etyki mówienia*// **Polonistyka. – 1997, nr 6, s. 340-343**
Jak uczyć różnorodności znaczenia słów, jakie słowo niesie wartości – na przykładzie tekstów Juliana Tuwima i Czesława Miłosza.
- KUCZYŃSKA-KOSCHANY : *"Lokomotywa" Tuwima : wariacje i konteksty (od wiersza dla dzieci do wiersza o Zagładzie)* // **Polonistyka. – 2012, nr 1, s. 6-13**
- KUCZYŃSKI Janusz : *Polskość uniwersalistyczna – różnorodność, dialog, synteza* // **Przegląd Humanistyczny. – 1990, nr 4, s. 1-22**
Artykuł poświęcony rozumieniu pojęcia polskości przez pisarzy, m.in. Witolda Gombrowicza, Cypriana Kamila Norwida, Juliana Tuwima
- LEWINE Madeleine : *Motyw węża jako czynnik integracyjny w „Kwiatach polskich” Juliana Tuwima* // **Ruch Literacki. – 1972, nr 4, s. 227-232**
- LOEW Ryszard : *Julian Tuwim : w kręgu hebrajskim* // **Literatura na Świecie. – 1992, nr 5/6, s. 376-379**
O zainteresowaniach J. Tuwima poezją hebrajską.
- ŁUKASIEWICZ Jacek : *Dwa nawiązania do „Pana Tadeusza”: „Kwiaty polskie” i „Trans – Atlantyk”* // **Pamiętnik Literacki. – 1984, z. 3, s. 51-84**
- MALESZYŃSKA Joanna : *Pan z pierwszego pietra* // **Polonistyka. – 2008, nr 9, s. 30-35**
Dotyczy wiersza "Żydek".
- MALICKI Jan : *Tuwiniana, czyli groch z kapustą* // **Guliwer. – 2003, nr 3, s. 22-25**
- MATUSZEWSKI Ryszard : *„Będę ja pierwszy w Polsce futurystą”: wokół problemów twórczości Juliana Tuwima* // **Miesięcznik Literacki. – 1983, nr 3, s. 52-64**

- MATUSZEWSKI Ryszard : „Czyściec” Juliana Tuwima // *Twórczość*. – 1982, nr 8,
- MATUSZEWSKI Ryszard : *Mity liryczne, kabaret i eschatologia : wokół problemów recepcji twórczości Juliana Tuwima* // **Literatura**. – 1984, nr 4, s. 18-21
- MICHAŁOWSKI Piotr : *"Beniowski" i "Kwiaty polskie" - reguły montażu (filmowego)* // **Ruch Literacki**. – R. 50, z. 6 (2009), s. 463-477
- MICHAŁOWSKI Piotr : *Bukiet, wiecheć, ikebana: uwagi o kompozycji „Kwiatów polskich” Juliana Tuwima* // **Teksty Drugie**. – 1996, nr 6, s. 113-131
- MICHAŁOWSKI Piotr : *Prywatne kolekcje w depozycie fikcji: „Kwiaty polskie” Juliana Tuwima* // **Teksty Drugie**. – 2000, nr 3, s. 179-195
- MICHAŁOWSKI Piotr : *Za sztachetami gęstych jambów : o wersyfikacji „Kwiatów polskich” Juliana Tuwima* // **Ruch Literacki**. – 1997, z. 1, s. 55-69
- MIKOŁEJKO Zbigniew: *Nie ma mnie : [analiza wiersza Juliana Tuwima]* // **Twórczość**. – 1999, nr 11, s. 96-113
- MOSKALEWICZ Marcin : *"Murzynek Bambo – czarny, wesoły..." : próba postkolonialnej interpretacji tekstu* // **Teksty Drugie**. – 2005, nr 1/2, s. 259-270
- MOSLER-KOWALCZYK Ewa : *Julian Tuwim – setna rocznica urodzin poety* // **Poradnik Bibliotekarza**. – 1994, nr 9, s. 29-30
- OSTASZ Maria : *Agon, alea, ilinx, i mimicry w wierszach Tuwima i Brzechwy* // **Guliwer**. – 2003, nr 1, s. 10-18
- PIECHAL Marian : *Tuwim i Gałczyński po latach* // **Miesięcznik Literacki**. – 1973, nr 12, s. 24-28
- PILAR Jan : *Tuwim, Gałczyński i Czechosłowacja* // **Miesięcznik Literacki**. – 1973, nr 12, s. 29-34
- PRYZWAN Mariola : *Poeta – czarodziej* // **Biblioteka w Szkole**. – 1994, nr 10, s. 1
- PRZEWIESIOWA Urszula : *Nieznany pierwodruk Tuwimowej „Ballady o śmierci Izaaka Kona”* // **Ruch Literacki**. – 1988, z. 4/5, s. 365-366
- RATAJSKA Krystyna : *Symbioza kultur wpisana w biografię młodego Tuwima* // **Przegląd Edukacyjny**. – 2004, nr 4, s. 2-6
- ROBAK Tadeusz : *Tuwim – tłumacz* // **Przegląd Humanistyczny**. – 1960, nr 1, s. 169-188
- RYCHLEWSKI Marcin : *Tuwim kontra Ważyk, czyli „Oniegin” w służbie socjalizmu* // **Polonistyka**. – 2000, nr 6, s. 347-352
- RYMKIEWICZ Anna : *Nie tylko Skamander* // **Guliwer**. – 2004, nr 1, s. 54-57
- SADKOWSKI Wacław: *Leśmian i Tuwim w przekładach Langerera* // **Literatura na Świecie**. – 2000, nr 12, s. 322-325
- SAWICKA Jadwiga : *„Słowo się z wolna w brzmieniu przeistacza”, czyli o autotematycznej twórczości Juliana Tuwima* // **Przegląd Humanistyczny**. – 1971, nr 4, s. 41-67
- SINIELNIKOFF Romana : *Język listów do przyjaciół – pisarzy Juliana Tuwima* // **Poradnik Językowy**. – 1991, z. 9/10, s. 353-360
- STRUMIŃSKI Bohdan : *Zapożyczenia Juliana Tuwima z Ambros’a Bierce’a* // **Pamiętnik Literacki**. – 1980, z. 1, s. 237-243
- J. Tuwim jako poeta – „satanolog” – humorysta słowa.
- SZCZEPAŃSKI Henryk : *Polski Hindukusz niebieski : z Tuwimem po Katowicach* // **Twórczość**. – 2012, nr 1, s. 127-131

Katowice w literaturze polskiej.

SZCZOT Monika : *Kiedy autorytet staje się przyjacielem...* // **Polonistyka.** – 2002, nr 3, s. 162-164
Przyjaźń Leopolda Staffa z Julianem Tuwimem.

SZEWCZYK Katarzyna : *„I trwać w uporze”: Julian Tuwim o poecie i poezji* // **Polonistyka.** – 2000, nr 2, s. 103-107

Tuwimowska koncepcja roli natchnienia i tradycji w procesie twórczym. Nawiązanie do poety J. Kochanowskiego.

SZÓSTAK Anna : *Dydaktyzm inaczej, czyli o proveniencji oraz dydaktycznych i ludycznych walorach nonsensu w poezji Juliana Tuwima i Jana Brzechwy dla dzieci* // **Edukacja Humanistyczna.** – 1998, nr 4, s. 41-54

SZÓSTAK Anna : *Nowoczesna dydaktyka oraz kształcenie świadomości językowej i estetycznej w wierszach Juliana Tuwima i Jana Brzechwy dla dzieci* // **Edukacja Humanistyczna.** – T. 3 (2003), s. 35-42

TUWIM Julian : *To było w Łodzi: [wspomnienia poety o początkach znajomości z Leopoldem Staffem]* // **Guliwer.** – 1993, nr 1, s. 41-42

WALIGÓRA Janusz : *Czytanie Tuwima : wokół wiersza „W lesie”* // **Polonistyka.** – 2000, nr 2, s. 108-112

WIATR Aneta : *Expres Tuwim* // **Twórczość.** – 2001, nr 5, s. 41-53

WÓJCIK Mirosław : *Julian Tuwim w listach Emila Zegadłowicza* // **Akcent.** – 2001, nr 3, s. 154-162

WYSŁOUCH Seweryna : *"Lokomotywa" Tuwima w książce i na ekranie : o ilustracjach G. Gurowskiej i adaptacji Z. Rybczyńskiego* // **Polonistyka.** – 2012, nr 1, s. 22-24

ZAWODNIAK Mariusz : *Socrealistyczna palinodia : „Jamby polityczne” Juliana Tuwima* // **Pamiętnik Literacki.** – 1995, z. 3, s. 35-43

ZIÓŁKOWSKA-SOBECKA Marta : *Świat dziecka w poezji Julian Tuwima* // **Wychowanie Przedszkolu.** – 1994, nr 10, s. 579-586

**WYDAWNICTWA INNYCH BIBLIOTEK
dostępne na zamówienie czytelnika
w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych**

WYDAWNICTWA ZWARTE

BIAŁEK Małgorzata : *Jak analizować i interpretować wiersze? : poradnik maturzystów.* – Warszawa : "Telbit" , cop. 2007. – S. 173-174: Julian Tuwim - "Kamienice" ; S. 174-175: Julian Tuwim "Prośba o piosenkę" ; S. 175: Julian Tuwim - "Satyra na księżyc" ; S. 175-177: Julian Tuwim - "Wiosna"

BOGOŁĘBSKA Barbara : *Tuwimowskie inspiracje intelektualno-twórczych zabaw uczniowskich* // W: **Dziecko w świecie zabawy : o kulturze, cechach i wartościach ludycznej edukacji** / red. Bronisława Dymara. – Kraków : "Impuls" , 2009. – (Nauczyciele – Nauczycielom ; t. 16). – S. 125-132

BONISŁAWSKI Ryszard : **Łódzkie adresy Juliana Tuwima.** – Łódź : Towarzystwo Przyjaciół Miasta Łodzi, 1995

CHYŁA-SZYPUŁOWA Irena : **Twórczość literacka dla dzieci : eksplikacje muzyczne.** – Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2006. – S. 25-151: Eksplikacje muzyczne twórczości literackiej dla dzieci

M. in. o twórczości J. Tuwima.

CUDAK Romuald : **Świetopełna trześć dziwosłów : interpretacje wierszy i szkice o współczesnej poezji polskiej**. – Katowice : Śląsk1999

Świetopełna trześć dziwosłów. O języku poetyckim "Słopiewni" Juliana Tuwima.

DUK Józef : **Objawienie według Tuwima czyli O poemacie "Bal w operze"** / Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydaw. Piotrkowskie przy Filii AŚ, 2001

GAWLIŃSKI Stanisław : Julian Tuwim – poezja przeciwieństw // W : **Stulecie skamandrytów : materiały z sesji naukowej na Uniwersytecie Jagiellońskim 8-9 grudnia 1994** / pod red. nauk. Krzysztofa Biedrzyckiego. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", 1996. – S. ...

GICGIER Tadeusz: **Opowieści o dawnych poetach Łodzi**. – Łódź: Wojciech Grochowalski Łódź: nakł. Papier-Service, 1995

GŁOWIŃSKI Michał : **O poezji Juliana Tuwima**. – Warszawa 1963

GONDEL Beata : **Poezja Juliana Tuwima w szkole**. – Kraków 2000

GROSBART Zygmunt : Twórczość Juliana Tuwima i "arcytrudna sztuka" przekładu // W: **Obyczajowość a przekład** / pod red. Piotra Fasta. – Katowice : „Śląsk”, 1996. – S. ...

HERTZ Paweł : **Gra tego świata**. – Warszawa: Biblioteka "Więzi", 1997
Żal po Tuwimie.

INGLOT Mieczysław : "Murzynek Bambo" Juliana Tuwima w świetle krytyki postkolonialnej i feministycznej // W: **"Stare" i "nowe" w literaturze dla dzieci i młodzieży** / pod red. Bożeny Olszewskiej i Elżbiety Łuckiej-Zajęc. – Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010. – **S. 37-48**

JAROSZEK-PÓLGĘSEK Zenobia, PODLAWSKA Daniela : Funkcjonowanie nazw biblijnych w skamandryckiej twórczości Juliana Tuwima i Antoniego Słonimskiego // W: **Biblia w kulturze** : materiały sesji zorganizowanej przez Katedrę Filologii Polskiej WSP w Słupsku i Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie. – Słupsk: Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1996. – S. ...

JASTRUN Mieczysław : **Pamięci Juliana Tuwima**. – Warszawa 1955

JULIAN Tuwim i jego twórczość poetycka dla dzieci / Justyna Hamera [et. al.] // W: **Edukacja elementarna w zreformowanym systemie szkolnym : z doświadczeń nauczycieli**. T. 2 / red. nauk. i oprac. Zdzisław Ratajek, Małgorzata Kwaśniewska. – Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2004. – **S. 97-101**

KISIEL Marian : **Świadectwa, znaki : glosy o poezji najnowszej**. – Katowice: Śląsk,1998
Zawiera:

Zagrobny triumf Tuwima [wpływ twórczości Tuwima na poezję najmłodszego pokolenia].

KRASOŃ Katarzyna : **Malowniczy most do poezji : wiersze Brzechwy i Tuwima w edukacji i wspomaganiu rozwoju dziecka**. – Kraków : Wydawnictwo Edukacyjne, [1999].

LEGEŻYŃSKA A. : W poszukiwaniu metody : (o wczesnych przekładach J. Tuwima z poezji rosyjskiej) // W: **Tradycja i współczesność : powinowactwa literackie polsko-rosyjskie**. – Warszawa, 1978

LIGĘZA Wojciech : **Jerozolima i Babilon : miasto poetów emigracyjnych**. – Kraków: Wydawnictwo Baran i Suszczyński 1998

Szkice dotyczące motywu miasta w poezji emigracyjnej, m. in. w twórczości J. Tuwima.

LOEW Ryszard : **Znaki obecności : o polsko-hebrajskich i polsko-żydowskich związkach literackich**. – Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", 1995

Zawiera:

Utwory Tuwima w przekładach na hebrajski.

ŁUSZCZYKIEWICZ Piotr : **Po balu – eseje o literaturze polskiej**. – Warszawa : Latona, 1997

Zawiera:

Elito, baluj (o motywie balu "na trupie ojczyzny" w polskiej historii i literaturze) [Adam Mickiewicz, Antoni Sygietyński, Wacław Berent, Julian Tuwim].

LÖW Ryszard : **Hebrajska obecność Juliana Tuwima : szkice literackie**. – Wyd. 2 popr. i rozsz.– Łódź : Oficyna Bibliofilów, 1997

MAKLES Tadeusz : **Wobec ojczyzn : o ojczyznach ziemskich i idealnych w twórczości Juliana Tuwima i Antoniego Słonimskiego**. – Katowice : UŚ, 1987

MOKRANOWSKA Zdzisława : O "poezji proza" Juliana Tuwima // W: **Skamander. T. 10, Studia i szkice** / pod red. Ireneusza Opackiego przy współud. Jana Piotrowiaka. – Katowice : Uniwersytet Śląski, 1995. – S. ...

MOLISAK Alina : Tuwim i "queer" // W: **Żydowski Polak, polski Żyd : problem tożsamości w literaturze polsko-żydowskiej** / pod red. Aliny Molisak i Zuzanny Kołodziejkiej. – Warszawa, 2011. - **S. 71-81**

MYŚLI o książce i o czytaniu / Julian Tuwim ; wybrał i wstępem poprzedził Andrzej Kempa.– Łódź : Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, 1994

NIEUWAŻNY F. : **J. Tuwim a poeci rosyjscy X wieku**

OPACKA-WALASEK Danuta : O "Panu" Juliana Tuwima : analityczny żart historyczno-literacki // W: **Skamander. T. 8, Szkice i interpretacje** / pod red. Ireneusza Opackiego. – Katowice : Uniwersytet Śląski, 1991. – S. ...

OPACKI Ireneusz : **Król-Duch, Herostrates i codzienność : szkice**. – Katowice : Para, 1997
"Samotność" i "wspólnota" w międzywojennej poezji Juliana Tuwima. Mówione rytmem. O "Zadymce" Juliana Tuwima.

OSTASZ Gustaw : **W cieniu "Herostratesa" : o tradycjach romantyzmu w poezji polskiej lat 1914-1939**. – Rzeszów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1993

Zawiera rozdział:

Ciąg sprzeczności: "echa" młodopolskiej wersji romantyzmu, wrogość krytyków lewicowo-liberalnych, nobilitacja tradycji [dot. m. in.: Antoni Lange, Jan Nepomucen Miller, Julian Tuwim].

PANKOWSKI Marian : **Próba nowego określenia poetyki Tuwima**

RATAJSKA Krystyna : **Julian Tuwim : biografia, twórczość, recepcja** / pod red. Krystyny Ratajskiej [i in.]. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007

RATAJSKA Krystyna : **O mariażu bukietarstwa z poezją : do źródeł „Kwiatów polskich” Juliana Tuwima**. – Łódź : "Piktor", 2007

REJTER Artur : : Językowy obraz domu w polskiej poezji współczesnej : potoczność i artyzm [Władysław Broniewski, Ernest Bryll, Adam Ryszard Fajfer, Konstanty Ildefons Gałczyński, Małgorzata Hillar, Anna Kamieńska, Urszula Koziół, Ewa Lipska, Halina Poświatowska, Tadeusz Śliwiak, Julian Tuwim, Kazimierz Wierzyński] // W: **Dom w języku i kulturze** : materiały z konferencji "Dom w języku i kulturze" zorganizowanej w Uniwersytecie Szczecińskim przez Zakład Etnolingwistyki, w dniach 22-24 marca 1995 roku / pod redakcją Grażyny Sawickiej. – Szczecin: Wydawnictwo Jota, 1997. – S. ...

ROZMOWY z Tuwimem / wybrał i oprac. Tadeusz Januszewski.- Warszawa : "Semper", 1994

[31 wywiadów z Julianem Tuwimem]:

- ✓ Tadeusz Januskiewicz: Przedmowa;;
- ✓ Jan Józef Lipski: Protokół nr 1 - sporządzony na podstawie notatek z wywiadu udzielonego przez Juliana Tuwima 17 listopada 1953 [tekst wg czystopisu Jana Józefa Lipskiego w zbiorach Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie];
- ✓ S. Leben: Luminarze literatury i nauki polskiej o kwestii żydowskiej. Julian Tuwim [przedr. z: Nasz Przegląd(Warszawa) 1924 nr 6 z 6 I];
- ✓ Znamor [właśc. Roman Zrębowski]: U Juliana Tuwima [przedr. z: Wiadomości Literackie (Warszawa) 1926 nr 5 z 31 I]. - Iks [właśc. Noe Pryłucki]: "Słowa we krwi" U Juliana Tuwima [przedr. z: Nowy Dziennik (Kraków) 1926 z 24 V];

- ✓ Wywiady z pisarzami polskimi pochodzenia żydowskiego. Rozmowa z Julianem Tuwimem [przedr. z: Dziennik Warszawski 1927 nr 34 W z 6 II i nr 35 P z 7 II];
- ✓ R.B. [właśc. Roman Brandstaetter]: Rozmowa z Julianem Tuwimem [przedr. z: Gazeta Literacka (Warszawa, Kraków, Lwów) 1927 nr 6 z 15 III; z tekstem listu Juliana Tuwima nt. wywiadu ogłoszonym w czas. Wiadomości Literackie 1927 nr 14 z 3 IV];
- ✓ (rd.): Klasa robotnicza a literatura [przedr. z: Robotnik (Warszawa) 1928 nr 29 z 29 I];
- ✓ Wład. Best. [właśc. Władysław Besterman]: Wizyta u poety [przedr. z: Republika (Łódź) 1928 nr 120 z 1 V];
- ✓ U Juliana Tuwima [przedr. z: Kultura (Warszawa) 1932 nr 2 z 10 I];
- ✓ Aleksander Janta-Połączyński: Rozmowa z Julianem Tuwimem [przedr. z: Dwutygodnik Literacki (Poznań) 1932 nr 5 z 15 II];
- ✓ Mieczysław Szczęśny: W cztery oczy z Julianem Tuwimem. Znakomity poeta twórcą scenariusza nowej komedii polskiej [przedr. z: Kino (Warszawa) 1933 nr 5 z 29 I];
- ✓ Adam Galis: Apologia liryki. Rozmowa z Julianem Tuwimem [przedr. z: Tygodnik Ilustrowany (Warszawa) 1933 nr 12 z 19 III];
- ✓ Ze.T. [właśc. Zbigniew Troczewski]: U Tuwima [przedr. z: Wczoraj - Dziś - Jutro (Lwów) 1933 nr 4 z VI/VII; z tekstem listu Juliana Tuwima do Włodzimierza Lewika z 7 VII 1933];
- ✓ Radio na cenzurowanym [przedr. z: Antena (Warszawa) 1934 nr 7 z 18 X];
- ✓ Daniel Silberberg: Godzina z Julianem Tuwimem. Rozmowa o Żydach i zagadnieniach literackich [przedr. z: Nasz Przegląd (Warszawa) 1935 nr 46 z 15 II];
- ✓ Mieczysław Nałęcz-Dobrowolski: Wywiad z Julianem Tuwimem, nowym kierownikiem Działu Humoru Polskiego Radia [przedr. z: Antena (Warszawa) 1935 nr 14 z 7 IV];
- ✓ Rozmawiamy z Tuwimem na temat humoru w głośniku radiowym [przedr. z: Głos Poranny (Łódź) 1935 nr 122 z 5 V, dodatek Ilustrowana Rewia Tygodniowa nr 17];
- ✓ Irena Hellman: Nasza ankieta: Wpływ epoki i środowiska na indywidualność. "Jestem człowiekiem milczącym, kiedy chcę coś powiedzieć - piszę" - oświadcza Julian Tuwim [przedr. z: Czas (Kraków) 1935 nr 131 z 14 V];
- ✓ Puszkina a nasz "nielitościwy wiek" (Rozmowa z Julianem Tuwimem) [przedr. z: Nasz Przegląd (Warszawa) 1937 nr 39 z 7 II];
- ✓ (m.) [właśc. Zbigniew Mitzner]: Puszkina - poeta wolności. Rozmowa z Julianem Tuwimem o największym poecie Rosji [przedr. z: Walka Ludu 1937 nr 35 z 17 II];
- ✓ [Meleniewski]: Odyseja Tuwima [tekst wg maszynopisu w zbiorach Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie];
- ✓ Grzegorz Jaszuński: Julian Tuwim w maju wyjeżdża do Polski [przedr. z: Robotnik 1946 nr 92 z 2 IV];
- ✓ Z.S.: "Powrót do kraju jest największym szczęściem" Rozmowa z Julianem Tuwimem [przedr. z: Rzeczpospolita 1946 nr 158];
- ✓ Witold Wirpsza: Poważny teatr lekkiego repertuaru. Rozmowa z Julianem Tuwimem, kierownikiem literackim Teatru Centralnego Domu Żołnierza [przedr. z: Żołnierz Polski 1946 nr 46];
- ✓ Maria Szczepańska: Najpiękniejsza ze wszystkich miast jest Warszawa... Julian Tuwim o swej pracy pisarskiej i teatralnej [przedr. z: Dziennik Literacki 1947 nr 3];
- ✓ A.M.S. [właśc. Artur Marya Swinarski]: Teatr śpiewających aktorów. Julian Tuwim o warszawskim Teatrze Nowym [przedr. z: Dziennik Literacki 1949 nr 7];
- ✓ [Marian Eile]: Bracia Rojek rozmawiają z dr Tuwimem [przedr. z: Przekrój 1949 nr 229]. -
- ✓ (Wys.) [właśc. Adam Witold Wysocki]: O starcie poetyckim i kłopotach warsztatowych. Julian Tuwim opowiada [przedr. z: Życie Warszawy 1951 nr 88];
- ✓ I.M. [właśc. Irena Merz]: Rozmowa z Julianem Tuwimem [o tłumaczeniu komedii Gribojedowa Mądremu biada Trybuna Ludu 1953 nr 15];
- ✓ Rozmowy z pisarzami. Z Julianem Tuwimem rozmawiał Jan Błoński [przedr. z: Przekrój 1953 nr 454/455].

SITODRUK Elżbieta : **Groteska w poezji Dwudziestolecia : Leśmian, Tuwim, Gałczyński.** – Białystok : Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2004

SKAMANDER. T. 1, Studia z zagadnień poetyki i socjologii form poetyckich / red. Ireneusz Opacki. – Katowice : Uniwersytet Śląski, 1978.

Zawiera m.in.:

- ✓ „Samotność” i „wspólnota” w międzywojennej poezji Tuwima;
- ✓ Problematyka kultury masowej w twórczości Skamandrytów : (na przykładzie utworów J. Tuwima);
- ✓ Język komunikacji masowej w poezji J. Tuwima;
- ✓ Motyw początku i jego funkcje w poezji J. Tuwima

STĘPIEŃ Tomasz : **Kabaret Juliana Tuwima.** – [Katowice] : "Śląsk", [1989]. – 315 s.

SZÓSTAK Anna : Motywy oniryczne w twórczości Juliana Tuwima i Jana Brzechwy dla dzieci // W: **Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej XX wieku ; praca zbiorowa** / pod red. Ilony Glatzel, Jerzego Smulskiego i Anny Sobolewskiej. – Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1999. S. ...

ŚMIŁEK Edwin: **"Słowa, słowa ukryte" czyli Moje Tuwimiana....** – Kraków: Towarzystwo Przyjaciół Książki, 1989. – 14 s., faks., portr.

TAM zostałem : wspomnienia młodości / Julian Tuwim ; oprac. Tadeusz Januszewski. – Warszawa : "Czytelnik", 2003

TRACZYK Michał : **Poezja w piosence : od Tuwima do Świetlickiego**. – Poznań : Wydawnictwo Poznańskie, 2009. – S. 28-42 : Na usługach piosenki : Julian Tuwim

WACZKÓW Józef : **O sztuce przekładu**. – Podkowa Leśna : wydawnictwo „Aula”, 1998

Zawiera rozdział :

Ryzyko. * Nad Tuwimowską "Lutnią Puszkina" [etapy pracy Juliana Tuwima nad przekładami poezji A. Puszkina].

WĘGRZYŃIAKOWA Anna : **Dialektyka językowej organizacji tekstu w poezji Tuwima**
Katowice : US, 1987

WIERZBOWSKI R. : Łódzkie realia „Kwiatów polskich” // W: **Literatura i język Łodzi**. – Łódź, 1978

ZAWODNIAK Mariusz : **Literatura w stanie oskarżenia : rola krytyki w życiu literackim socrealizmu**. – Warszawa : Upowszechnianie Nauki – Oświata „Un-O”, 1998

Zawiera:

Socrealistyczna palinodia. Poetycja "spowiedź" lat pięćdziesiątych (Na przykładzie "Jambów politycznych" Juliana Tuwima).

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

ABRATOWSKA Bożena : *Moja "Lokomotywa"* // **Poezja i Dziecko**. – 2004, nr 4, s. 58-59

BALCERZAN Edward : „Kwiaty polskie” – arcydzieło stylizacji // **Odra**. – 1987, nr 6, s. 47-55

BEDNARCZYK Anna : *"Wiersze dla dzieci" Juliana Tuwima po rosyjsku* // **Przegląd Rusycystyczny**. – 2003, nr 4, s. 86-101

BORYS Władysława : *Odkrywanie piękna "Lokomotywy"* // **Poezja i Dziecko**. – 2004, nr 4, s. 26-35

BRANDSTAETTER Roman : *Chrystus Juliana Tuwima* // **Tygodnik Powszechny**. – 1973, nr 41, s. 5

CHRZCZONOWICZ Piotr : *Nieznany list Juliana Tuwima do Bolesława Bieruta* // **Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Literackie**. – Nr 36 (1998), s. 123-129

CHYŁA-SZYPUŁOWA Irena : *Muzyka w świecie poezji Juliana Tuwima dla dzieci* // **ISME**. – 2001/2002, nr 1/3, s. 23-34

CIEŚLAK Tomasz : *Bóg w utworach lirycznych Juliana Tuwima* // **Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica**. – Z. 2 (2001), s. 3-27

CIEŚLAK Tomasz : *Odnalezione teksty Juliana Tuwima* // **Tygiel Kultury**. – 1998, nr 3, s. 62-68

CIEŚLIKOWSKI Jerzy : *Najbardziej popularny wiersz Tuwima : [Lokomotywa]* // **Poezja i Dziecko**. – 2004, nr 4, s. 18-23

DUNIN Janusz : *Tuwim jako Żyd, Polak, człowiek* // **Prace Polonistyczne. Seria 51**. – 1996, s. 81-95

DOROSZEWSKI Piotr : *Czy poezja Tuwima jest aintelektualna?* // **Więź**. – 1978, nr 3, s. 48-57

DUZINKIEWICZ Albert : *"Kamerzysta obskurny" kontra "mściwy hybryda" czyli o polemice Juliana Tuwima ze Stanisławem Piaseckim* // **PAL Przegląd Artystyczno-Literacki**. – 2000, nr 3, s. 162-166

DUZINKIEWICZ Albert : *Trudne wybory : Julian Tuwim wobec tradycji żydowskiej i antysemityzmu* // **Opcje**. – 2000, nr 2/3, s. 5-8

GANCARCZYK Marian : *O "Lokomotywie" Tuwima* // **Poezja i Dziecko**. – 2004, nr 4, s. 125-127

GAZDA Grzegorz : *Tuwim i awangarda* // **Prace Polonistyczne. Seria 51**. – 1996, s. 21-34

GOMBROWICZ Witold : *Listy Witolda Gombrowicza do Juliana Tuwima* / oprac. Tadeusz Januszewski // **Kresy. – 2001, nr 1/2, s. 236-244**

GRABOWSKI Dominik : *Dlaczego?* // **Poezja i Dziecko. – 2004, nr 4, s. 11-16**

Tuwim Julian (1894-1953). Lokomotywa
Poezja dziecięca polska - historia - 20 w.

GRABOWSKI Stanisław : *"Wiersze dla dzieci" Juliana Tuwima (1919-1953)* // **Kwartalnik Polonistyczny. – R. 2, nr 1/2 (2009), s. 63-75**

GRABOWSKI Stanisław : *Wiersze dla dzieci Juliana Tuwima 1919-1953* // **Poezja i Dziecko. – 2003, nr 3, s. 35-46**

GRADKOWSKI Henryk : *Liryka skamandrycka w świetle wybranych wierszy J. Tuwima i innych poetów tej grupy poetyckiej w kl. IV liceum* // **Język Polski w Szkole Średniej. – 1989/1990, z. 3/4, s. 321-329**

GRADKOWSKI Henryk : *W stronę romantyzmu : o liryce Juliana Tuwima* // **Zeszyty Wydziału Humanistycznego / Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze. – [T.] 1 (2008), s. 135-145**

GRONCZEWSKI A. : *Czytając „Kwiaty polskie”* // **Poezja. – 1974, nr 7/8, s. 128-131**

HURWIC Józef : *Julian Tuwim jako uczoney i miłośnik nauk ścisłych : wspomnienia z okazji 100. rocznicy urodzin* // **Nauka. – 1996, nr 1, s. 193-197**

HUTNIKIEWICZ Artur : *Poezja Tuwima* // **Więź. – 1976, nr 7/8, s. 97-105**

JAKUBOWSKI Jan Zygmunt : *Rodowód i przeobrażenie „sarenki Horacjańskiej”* // **Poezja. – 1971, nr 11, s. 39-42**

JANUSZEWSKI Tadeusz : *Tuwima droga przez teatr* // **Dialog. – 1964, nr 8**

JANUSZEWSKI Tadeusz : *"Zbrodnia" Juliana Tuwima* // **Kresy. – 2003, nr 4, s. 223-226**

KARASEK Krzysztof : *Zawsze już słyszeć będziemy stukot jej kół...* : [Lokomotywa] // **Poezja i Dziecko. – 2004, nr 4, s. 24-26**

KEMPA Andrzej : *Łódź w twórczości Tuwima* // **Miscellanea Łódzkie. – 1984, z. 5, s.38-44**

KLESZCZ Krzysztof : *Wiersz "Lokomotywa" Juliana Tuwima w przekładach na język białoruski* // **Acta Albaruthenica. – T. 9 (2009), s. 121-137**

Kopczyńska-Jaworska Bronisława : *Miasto Łódź – ziemia obiecana czy zły los?* // **Acta Universitatis Lodziensis. Folia Ethnologica 1993 z. 7 s. 67-75**

Obraz miasta w literaturze m.in. w twórczości: Zygmunta Bartkiewicza, Stefana Górskiego, Władysława Stanisława Reymonta, Juliana Tuwima.

KOWALCZYKOWA Alina : *Tuwim – poetyckie wizje Łodzi* // **Prace Polonistyczne. Seria 51. – 1996, s. 7-19**

KOZARZEWSKA Magdalena, KOZARZEWSKI Jerzy : *„Będzie żył, jest ułaskawiony”, powiedział Tuwim* // **Kwartalnik Opolski. – 1992, nr 3/4, s. 106-119**

Dotyczy interwencji Juliana Tuwima u Bolesława Bieruta w sprawie ułaskawienia Jerzego Kozarzewskiego i współoskarżonych.

LIGĘZA Wojciech : *Fascynacje i egzorcyzmy : Tuwim i twórczość Tuwima w kręgu pisarzy emigracyjnych* // **Prace Polonistyczne. Seria 51. – 1996, s. 35-60**

LIPIŃSKI Krzysztof : *"Po szynach – ospale..." : o tłumaczeniach "Lokomotywy" Juliana Tuwima na język niemiecki* // **Poezja i Dziecko. – 2004, nr 4, s. 44-49**

LISOWSKA A. : *Rola konkretności w poezji Juliana Tuwima i Marii Pawlikowskiej* // **Roczniki Humanistyczne. – T. XIII (1965), z. 1, s. 5-65**

- LISOWSKI Zbigniew : *Próba interpretacji "Lokomotywy" Juliana Tuwima* // **Poezja i Dziecko.** – 2004, nr 4, s. 35-43
- LISTY Piętała i Tuwima / Stanisław Piętała, Julian Tuwim ; oprac. Tadeusz Zych // **Nowa Okolica Poetów.** – R. 10, nr 1 (2007), s. 168-171
- LISTY Witolda Gombrowicza do Juliana Tuwima / oprac. Tadeusz Januszewski // **Kresy.** – 2001, nr 1/2, s. 236-244
- MAJEWSKA Marta : "Scherzo" : wiersz // **Cogito.** – 2007, nr 10, s.64-65
Interpretacja wierszy J. Tuwima i C. K. Norwida "Scherzo".
- MANASTERSKA Edyta: *Wymiary obrazowania w przekładach poezji dziecięcej Juliana Tuwima i Jana Brzechwy na język rosyjski* // **Przegląd Rusycystyczny.** – R. 27, nr 1 (2005), s. 33-43
- MANASTERSKA-WIĄCEK Edyta : *Adaptacja i egzotyzacja w przekazie nazw własnych : (na materiale poezji dziecięcej Juliana Tuwima i Jana Brzechwy)* // **Acta Polono-Ruthenica.** – T. 11 (2006), s. 341-351
- MATYWIECKI Piotr : *Na temat „Wiersza z głuchym końcem”* // **Poezja.** – 1973, nr 12, s. 30-33
- MATYWIECKI Piotr : *O „Kwiatach polskich” Juliana Tuwima* // **Więź.** – 1973, nr 12
- MIECZKOWSKI Alfred : *Wiecznie żywa "Lokomotywa" nadmaszynisty pana Juliana* // **Poezja i Dziecko.** – 2003, nr 1, s. 80-82
- NAWARECKI Aleksander : *Ewolucja motywu muzycznego w poezji Tuwima* // **Skamander. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.** – 1982, t. 3, s. 87-112
- NAWROCKI Witold : „Czy umarły poeta” // **Nowe Drogi.** – 1988, nr 9, s. 157-170
J. Tuwim powojenny – ocena krytyczna.
- NOWAKOWSKA Wanda : *Lechoń i Tuwim – dzieje przyjaźni* // **Prace Polonistyczne. Seria 51.** – 1996, s. 237-247
- OLSZEWSKA-WRÓBLEWSKA Lidia : *Pan Julian w Warszawie* // **Sycyna.** – 1999, nr 8/9
- OSTASZ Maria : *"Paidia" Konopnickiej, Tuwima i Sztaudyngera* // **Kwartalnik Opolski.** – R. 57, nr 2/3 (2011), s. 83-94
- Pomarańska Renata : *O wizerunkach kobiet w powieściach i poezji dwudziestolecia międzywojennego* // **Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Seria Filologiczna: Historia Literatury 1999 z. 5 s. 197-205**
M.in. w twórczości Michała Choromańskiego, Juliusza Kaden-Bandrowskiego, Bolesława Leśmiana, Zofii Nałkowskiej, Marii Pawlikowska-Jasnorzewskiej, Adolfa Rudnickiego, Juliana Tuwima.
- PORADECKI Jerzy : *Pokoje umeblowane Juliana Tuwima* // **Miscellanea Łódzkie.** – 1995, [z.] 2, s. 26-37
- RATAJSKA Krystyna : *"Jedyna patriotyczna legenda Łodzi" [Kwiaty polskie]* // **Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica.** – [Z.] 5 (2002), s. 115-125
- RATAJSKA Krystyna : *Spór o "Wiosnę" Juliana Tuwima* // **Prace Polonistyczne. Seria 51.** – 1996, s. 97-111
- RATAJSKA Krystyna : *Poeta i krytycy* // **Prace Polonistyczne. Seria 51.** – 1996, s. 61-79
- Różewicz Tadeusz : *Gawęda o Staffie, Tuwimie i różach....* // **Odra.** – 1992, nr 6, s. 32-37
- RZEPZYŃSKI Sławomir : *Arkadyjsko-romantyczny kontekst "Rzeczki" J. Tuwima* // **Słupskie Prace Humanistyczne.** – 1994, Nr 12a, s.95-107
- SANDAUER Artur : *[O wierszu „Wiosna-dytyramb”]* // **Poezja.** – 1978, nr 11/12 s.81-82

- Sarnicka Stefania: *"Pobożny słowowierca" (O wierszu Juliana Tuwima "Zieleń")* // **Warsztaty Polonistyczne.** – 1995, nr 3, s. 63-68
- SAWICKA Jadwiga : *Tuwim i literatura rosyjska : (uwagi o twórczości przekładowej Tuwima)* // **Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Literaria.** – 1977, t. 4, s. 7-37
- SMOLIŃSKA Teresa : *Folklor słowny źródłem inspiracji poetyckiej Jana Brzechwy i Juliana Tuwima* // **Literatura Ludowa.** – 1995, nr 6, s. 3-17
- SMOLIŃSKA Teresa : *Ludowa kreacja nonsensu w wierszach dla dzieci Jana Brzechwy i Juliana Tuwima* // **Literatura Ludowa.** – 1987, nr 2, s. 21-29
- SMAGAŁA Kamilla : *Światło jako znak "genesis" w liryce Juliana Tuwima* // **Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza.** – R. 38 (2003), s. 39-52
- STĘPIEŃ Marian : *Rozeszły się drogi przyjaciół : (dlaczego Julian Tuwim powrócił do Polski? Dlaczego Jan Lechoń tego uczynić nie mógł?)* // **Rocznik Komisji Historyczno-Literackiej.** – R.29/30, (1992/1993), s. 141-167
- SZEFLER Elżbieta : *Wartości – odkrywanych na nowo – "Słonia Trąbalskiego" J. Tuwima* // **Hejnał Oświatowy.** – 1995, nr 4, s. 3-6
- SZÓSTAK Anna : *Organizacja warstwy brzmieniowej tekstu w wierszach Juliana Tuwima i Jana Brzechwy dla dzieci* // **Studia i Materiały. Filologia Polska / Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego.** – [Z.] 10 (1999), s. 113-122
- SZÓSTAK Anna : *Poezja dla dzieci Juliana Tuwima i Jana Brzechwy : rodowód i parantele literackie* // **Studia i Materiały. Filologia Polska / Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego.** – [Z.] 7 (1995), s. 143-156
- SZÓSTAK Anna : *Problematyka przynależności gatunkowej wierszy dla dzieci Juliana Tuwima i Jana Brzechwy* // **Studia i Materiały. Filologia Polska / Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego.** – [Z.] 8 (1995), s. 134-150
- UŹDZICKA Marzanna : *Uwagi o onomastyce Juliana Tuwima* // **Studia i Materiały [Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze].** – 1990, t. 31, s. 219-221
- WAT Aleksander : *Tuwim / oprac. Piotr Pietrych* // **Zeszyty Literackie.** – 2007, nr 3, s. 83-96
- WATRAS-LANGOWSKA Sonia : *Flażolety różowości* // **Akant.** – 2002, nr 11, s. 13-14
O wierszu "Dar".
- WĘGRZYŃIAKOWA Anna : *Echa piosenki legionowej w twórczości Tuwima* // **Skamander. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.** – 1982, t. 3, s.113-134
- WĘGRZYŃIAKOWA Anna : *„Ja głosów świata imitator” : („W lesie” J. Tuwima)* // **Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Historyczno-Literackie.** – 14 (1979)
- WITKOWSKA-GUTKOWSKA : *Dowcip językowy w tekstach Juliana Tuwima* // **Rozprawy Komisji Językowej / Łódzkie Towarzystwo Naukowe.** – T. 46 (2001), s. 147-151
- WOŹNIAK Monika : *Sapie i dyszy... : ...tłumacz "Lokomotywy" na język włoski* // **Poezja i Dziecko.** – 2004, nr 4, s. 53-56
- ZBYROWSKI Zygmunt : *Poezja Konstantego Balmonta w przekładach Juliana Tuwima* // **Studia Rossica Posnaniensia.** – 1970, z. 1, s.131-139
- ŻULIŃSKI Leszek : *Julian Tuwim – głos na rzecz tolerancji* // **Zdanie.** – 2006, nr 1/2, s. 57-61

Zobacz też zestawienie bibliograficzne:

Julian Tuwim – propozycje metodyczne dla nauczycieli

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIEŃ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO NA NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**